

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

24 בדצמבר 2018

1286

ט"ז בטבת התשע"ט

עמוד

הצעת חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה) (תיקון מס' 2) (הארכת תוקף).

266 התשע"ט-2018

**הצעת חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה) (תיקון מס' 2)
(הארכת תוקף), התשע"ט-2018**

1. תיקון סעיף 1 בחוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התשע"ו-2016, בסעיף 1, בריש, במקום "כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)".

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן – חוק הבטחת הכנסה), נחקק במטרה לספק "רשת ביטחון" סוציאלית לתושב שאין בידו די אמצעים כדי מחייתו, באמצעות מתן גמלת הבטחת הכנסה, בתנאים ובשיעורים המפורטים בו.

סעיפים 2 עד 4 לחוק הבטחת הכנסה קובעים את תנאי הזכאות ואת הסייגים לקבלת גמלת הבטחת הכנסה וסעיף 5 לחוק האמור קובע את שיעור הגמלה, בין השאר, בהתחשב בהכנסות שיש לזכאי.

בסעיף 3 לחוק משנת 2016 תוקן החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – חוק מענק עבודה), ונקבעו בו, בסעיף 6ג הוראות לעניין שלילת הזכאות לכפל הטבות, הן מכוח חוק הבטחת הכנסה או חוק המזונות והן מכוח חוק מענק עבודה, במהלך תקופת הוראת השעה. זאת, כדי להביא למיצוי זכויות הורה עצמאי ולשיפור השירות שניתן לו, באמצעות מעבר לקבלת שירות ומימוש זכויות מול גורם ממשלתי אחד, ובלא כפל תשלומים.

סעיפים 12, 12א ו-12ב לחוק הבטחת הכנסה קובעים כללים בדבר חישוב הכנסה שמקורה בעבודה לצורך חישוב שיעור גמלת הבטחת הכנסה, וזאת בכפוף להוראות סעיף 5 לחוק האמור.

לפי סעיף 6ג(א) לחוק מענק עבודה, זכאי למענק עבודה שקיבל גמלת הבטחת הכנסה או מזונות, בסכום מוגדל, בשל מבחן ההכנסות המקל כמפורט בסעיף 1 לחוק משנת 2016 (להלן – מבחן ההכנסות המקל) בעד חודש מסוים בשנות המס 2017 או 2018, ינוכה מסכום מענק העבודה שישולם לו סכום השווה להפרש שבין הגמלה או המזונות ששולמו לו בעד אותו חודש ובין הגמלה או המזונות שהיו משתלמים לו לולא מבחן ההכנסות המקל.

הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה ולתשלום מזונות לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972 (להלן – חוק המזונות), מוגבלת לסכומי השתכרות נמוכים יחסית, וכל השתכרות הגבוהה מסכומים אלה, המחושבים בהתאם להרכב המשפחה וגיל התובע, מביאה לשלילת גמלת הבטחת הכנסה או תשלום המזונות, ובמקביל לכך, גם לשלילת הטבות נלוות הניתנות על ידי גופים שונים. מכיוון שכך, נוצר תמריץ שלילי להגדלת סכום הכנסה מעבודה של תובעי הבטחת הכנסה ומזונות מהחשש שמא הגדלת הכנסה מעבודה תגרום בסופו של דבר להפסד העולה על הגדלת ההכנסה. במילים אחרות, הדין כיום "מעודד" זכאים למזונות ולהבטחת הכנסה שלא להגדיל את הכנסתם בשל החשש מאבדן הגמלה וההטבות הנלוות לה.

במהלך תקופת הוראת השעה העתידה להסתיים כאמור ביום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), עקב המוסד לביטוח לאומי אחר השפעת שינוי המדיניות על שיעור התעסוקה וההכנסה המשפחתית בקרב משפחות שבראשן הורה עצמאי, המקבלות גמלת הבטחת הכנסה או תשלום מזונות, ומעקב זה הראה כי מצבן של המשפחות הוטב. לפיכך מוצע בהצעת חוק זו להאריך את תקופת הוראת השעה בשנתיים נוספות, ובמקביל לתקן גם את סעיף 6ג לחוק מענק עבודה, כך שהאמור בו יחול גם לגבי שנות המס 2019 ו-2020.

במטרה לעודד עבודה בשכר גבוה יותר ויציאה לעבודה של הורה עצמאי, נחקק בשנת 2016 חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 (להלן – החוק משנת 2016).

סעיף 1 בהתאם לאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק משנת 2016 ולהאריך את תקופת הוראת השעה בשנתיים נוספות, היינו עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020).

החוק משנת 2016, שנכנס לתוקף ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017), קובע בסעיף 1 שבו הוראות בדבר שינוי שיעורי הניכויים הקבועים בסעיפים 12, 12א ו-12ב לחוק הבטחת הכנסה, למשך התקופה שמיום כניסתו לתוקף כאמור ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018).

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 1155.

2. בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007², בסעיף 6א), במקום "בשנות המס 2017 ו-2018" יבוא "בשנות המס 2017 עד 2020".
- תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה)
תחילה
3. תחילתו של חוק זה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019).

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 במקביל להארכת תקופת הוראת השעה כאמור בסעיף 1 לעיל, מוצע גם לתקן את סעיף 6א) (א)

לחוק מענק עבודה, כך שזכאי למענק עבודה שקיבל גמלת הבטחת הכנסה או מזונות, בסכום מוגדל, בשל מבחן ההכנסות המקל, בעד חודש מסוים בשנות המס 2019 או 2020, ינוכה מסכום מענק העבודה שישולם לו סכום השווה להפרש שבין הגמלה או המזונות שהשתלמו לו בעד אותו

חודש ובין הגמלה או המזונות שהיו משתלמים לו לולא מבחן ההכנסות המקל.
סעיף 3 כדי ליצור רציפות בתחולת הוראות סעיף 1 לחוק משנת 2016 וסעיף 6 לחוק מענק עבודה, שמוצע להאריך את תוקפן כמפורט לעיל, מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה בתום תקופת הוראת השעה, היינו ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019).

² ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ח, עמ' 515.

